

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw
Socjalnych i Zdrowia**

Warszawa, dnia stycznia 2010r.

**Pani
Dorota Pyszyńska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
im. Waleriana Łukasińskiego
w Górze Kalwarii**

KPZ-4111 – 01 - 05/2009

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia przeprowadziła kontrolę Domu Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii (zwanego dalej „DPS” lub „Domem”) w zakresie prawidłowości realizacji wniosków pokontrolnych po kontroli przeprowadzonej przez NIK w 2005 r., dotyczącej prawidłowości świadczenia usług dla pensjonariuszy w okresie od 2006 do 2009 roku (III kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym 15 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wniosków pokontrolnych przez DPS.

Dom Pomocy Społecznej w Górze Kalwarii działa na podstawie decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 22 lipca 2003 r. o zezwoleniu warunkowym, z przeznaczeniem dla osób przewlekle somatycznie chorych, z wydzielonymi oddziałami dla osób przewlekle psychicznie chorych.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Dom jest w trakcie prac remontowo–budowlanych mających na celu dostosowanie do wymaganych standardów.

Planowany termin zakończenia tych prac przewidziano na koniec 2010 r.

W skład DPS wchodzi 8 pawilonów dla pacjentów, w tym jeden nie zamieszkanym (Nr XIV), budynek biurowy, kuchnia, kaplica oraz pomieszczenia techniczne.

W wystąpieniu pokontrolnym, z dnia 2 listopada 2005 r., Najwyższa Izba Kontroli skierowała do Pani Dyrektora 5 wniosków pokontrolnych, z których wszystkie zostały zrealizowane. I tak:

1. Zintensyfikowano działania zmierzające do realizacji założeń programu naprawczego w celu osiągnięcia standardów.

NIK pozytywnie ocenia postęp prac remontowo–budowlanych. Według stanu na koniec III kwartału 2009 r. DPS przeprowadził remont kompleksowy w 3 pawilonach (IV, V, VI), zaś remont częściowy (rynny i dachy) w 6 budynkach, a dla 4 budynków zostały wykonane projekty remontów. W trakcie przebudowy i modernizacji jest jeden budynek (Nr II).

W pozostałych 3 budynkach (I, III, XIV) modernizację zaplanowano do końca 2010 r.

Łącznie, w latach 2006 – 2009, wydatkowano 7.804.119 zł, z czego najwięcej w 2008 r. - 3.197.500 zł, tj. 41,0%.

Część pomieszczeń DPS nie spełnia warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej².

W DPS pacjentom udostępniono 188 pokoi, w tym 134 zamieszkiwane były przez 1 – 3 osoby, 43 pokoje przez 4 osoby, 7 pokoi przez 5 osób, 2 pokoje przez 6 osób, 2 pokoje przez 7 osób oraz 1 pokój przez 10 osób (Oddział IIA i IIB w trakcie remontu).

Ponadto, w wyniku oględzin ustalono, że w 53 pokojach (28,2%) zamieszkiwało więcej niż 3 osoby (lub 4 leżące), co było niezgodne ze standardem określonym w § 6 ust. 1 pkt. 3 lit. b rozporządzenia w sprawie DPS.

W oddziałach zlokalizowanych tylko w pawilonach Nr IV, VI i VII liczba toalet i łazienek była zgodna z wymogami określonymi w § 6 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia (średnio od 2,9 do 3,9 osób na jedną łazienkę). W pozostałych natomiast nie była wystarczająca. W budynkach przed remontem (Nr I, II i III) liczba osób korzystających z 1 łazienki wahała się od 8,3 do 22,5. W oddziałach wyremontowanych (VA i VB) z jednej łazienki korzystało od 7,0 do 7,3 osób.

² Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2005, Nr 217, poz. 1837).

DPS od końca 2008 r. nie prowadzi przyjęć osób. Liczba mieszkańców w latach 2006 – 2008 ulegała systematycznemu zmniejszaniu, z 711 osób na koniec 2006 r. do 613 na koniec 2008 r. (spadek o 13,8%). Według stanu na 3 listopada 2009 r. w DPS przebywało 565 mieszkańców.

Zgodnie z dokumentacją projektową na koniec 2010 r. w DPS docelowo będzie mogło zamieszkać nie więcej niż 500 osób. Średnia powierzchnia mieszkalna przypadająca na jedną osobę w 2009 r. wynosiła 7,30 m², a po osiągnięciu standardów - 8,45 m².

2. Postępowanie z depozytami wartościowymi mieszkańców DPS zostało uregulowane zarządzeniem Dyrektora Nr 72 z dnia 15 grudnia 2004 r. „W sprawie ustalenia regulaminu dotyczącego trybu postępowania z depozytami wartościowymi”, a zmienionym zarządzeniem Nr 145/2007 z dnia 26 lutego 2007 r. „W sprawie ustalenia regulaminu dotyczącego trybu postępowania z depozytami wartościowymi i rzeczami osobistymi mieszkańców DPS”.

Na podstawie analizy kont analitycznych dla 32 pensjonariuszy (w latach 2006 – 2009), ustalono, że środki finansowe wykazywane były na wydzielonych osobistych kontach księgowych rachunków bankowych. W zestawieniach ujmowane były wpłaty i wypłaty, jak również comiesięcznie naliczane były odsetki.

Przyjmując przedmioty wartościowe do depozytu sporządzano protokół ich przyjęcia. Przedmioty oraz książeczki oszczędnościowe były rejestrowane w „Księdze depozytów”.

Według stanu na dzień 30 listopada 2009 r. na bankowym rachunku sum depozytowych znajdowało się 2.610.318,75 zł.

3. DPS poinformował Gminę Góra Kalwaria 12 września 2005 r. o kwocie depozytów po zmarłych mieszkańcach, którzy nie posiadali spadkobierców.

4. Wyeliminowano przypadki wydawania depozytu wartościowego po zmarłych mieszkańcach DPS osobom nie posiadającym prawomocnego postanowienia sądu o nabyciu praw do spadku oraz zaprzestano praktyk pokrywania kosztów pogrzebów, organizowanych przez DPS, ze środków zgromadzonych na rachunku sum depozytowych.

Analiza kont analitycznych 32 pensjonariuszy oraz dokumentacji z postępowania spadkowego potwierdziła, iż środki finansowe wypłacane były spadkobiercom po przedstawieniu postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Zgodnie z art. 935 §3 ustawy kodeks cywilny³ w przypadku braku małżonka spadkodawcy i krewnych powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy, jako spadkobiercy ustawowemu.

Ustalono, że gmina każdorazowo występowała do DPS o przełanie depozytu spadkodawcy, po uprzednim uzyskaniu i uprawomocnieniu się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku.

W analizowanych przypadkach nie stwierdzono finansowania pogrzebów ze środków zgromadzonych na rachunkach depozytowych mieszkańców. Pogrzeby finansowane były ze środków własnych Domu lub z zasiłku pogrzebowego wypłacanego przez ZUS.

5. Ustalono ceny i standardy pogrzebów organizowanych przez DPS na poziomie gwarantującym godny pochówek.

Łącznie w okresie objętym kontrolą w DPS odbyło się 75 pogrzebów, z których 26 sfinansowanych było ze środków własnych, w kwocie 124.075,00 zł, zaś pozostałe z zasiłku pogrzebowego wypłacanego z ZUS. Łączny koszt pogrzebów wyniósł 365.474,10 zł, a średni koszt jednego pochówku 4.872,99 zł.

W ocenie NIK wysokość środków finansowych przeznaczonych na organizację pogrzebów gwarantowało godny pochówek. Uroczystości odbywały się w kaplicy zlokalizowanej na terenie DPS.

Ustalono, że Dom respektował i gwarantował prawo mieszkańców do realizacji praktyk religijnych.

Ponadto, w trakcie kontroli ustalono, że w dokumentacji pacjentów przyjętych do DPS w 2008 r. pracownicy Domu każdorazowo sporządzali protokół określający aktualną sytuację mieszkańca w miejscu jego zamieszkania, jednakże w dokumentacji 15 osób nie określono daty ich sporządzenia.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od sformułowania wniosków pokontrolnych, mimo nie spełnienia standardów w zakresie zagęszczenia w pokojach oraz dostępności sanitariatów we wszystkich oddziałach, w związku z prowadzeniem prac remontowo-budowlanymi, które umożliwią dostosowanie Domu do wymaganych standardów oraz planowanym zwiększeniem średniej powierzchni mieszkalnej na pensjonariusza.

³ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, Pani Dyrektor ma prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.